

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาต่างชาติ คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

International Students' Participation in Student Activities Faculty of Islamic Sciences (FaIS), Prince of Songkla University (PSU), Pattani Campus

Received: January 27, 2022 📧 Revised: March 15, 2022 📧 Accepted: April 22, 2022

ยาฮารี กาเซ็ง¹ ยามูดิน सालะ²

Yahari Kaseng, Yamudin Salaeh

¹ M.A (Islamic Studies), นักวิชาการอุดมศึกษา (งานพัฒนานักศึกษา) คณะวิทยาการอิสลาม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. อีเมลผู้เขียนหลัก: Yahari.k@psu.ac.th

M.A. Islamic Studies (Academic Higher Education (Student Affairs), Faculty of Islamic
Sciences, Prince of Songkla University. Corresponding Author Email:
Yahari.k@psu.ac.th

² M.A (Islamic Studies), นักวิชาการอุดมศึกษา (งานวิเทศสัมพันธ์) คณะวิทยาการอิสลาม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. อีเมล: yamudin.s@psu.ac.th

M.A. Islamic Studies (Academic Higher Education (International Affairs), Faculty of
Islamic Sciences, Prince of Songkla University. Email: yamudin.s@psu.ac.th

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์การกิจกรรมที่นักศึกษาต่างชาติต้องการและสนใจเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรม 2) เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาต่างชาติ 3) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษาต่างชาติ จำแนกตาม เพศ ประเทศและชั้นปี 4) เพื่อเสนอแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษาต่างชาติ

วิธีการศึกษา การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพด้วยแบบสอบถาม ด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักศึกษาต่างชาติ ระดับปริญญาตรี กำลังศึกษาที่คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 55 คน จาก 13 ประเทศ คือ กัมพูชา สาธารณรัฐประชาชนจีน ไต้หวัน ฮ่องกง เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ไทย ฟิลิปปินส์ บังกลาเทศ บรูไนดารุสซาลาม และเวียดนาม ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการศึกษาทางสังคมศาสตร์โดยใช้วิธีการทางสถิติทำการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าความถี่และร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และเครื่องมือในการเข้าถึงข้อมูลเชิงคุณภาพจะเป็นการสนทนากลุ่ม (Focus group Discussion) จำนวน 33 คน เป็นการเก็บข้อมูลประชากรผ่านตัวแทนของนักศึกษาแต่ละประเทศ นำมาวิเคราะห์ถึงแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษาต่างชาติ

ผลการวิจัย 1. องค์การกิจกรรมที่นักศึกษาต่างชาติ ต้องการและสนใจเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้แก่ สโมสรนักศึกษา องค์การบริหารองค์การนักศึกษา ชมรมต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะสนใจเข้าร่วมในฐานะเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมเท่านั้น และลักษณะความรับผิดชอบการมีส่วนร่วมกิจกรรมที่ต้องการมากที่สุด คือ งานวิเทศสัมพันธ์และฝ่ายประสานงานกิจกรรมให้กับนักศึกษาต่างชาติ 2. สภาพการมีส่วนร่วมกิจกรรมของ

นักศึกษาต่างชาติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และหากพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านประโยชน์การเข้าร่วมกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.08 รองลงมา ด้านความสนใจของนักศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 และด้านการได้รับข้อมูลข่าวสารของกิจกรรมต่าง ๆ ของทางมหาวิทยาลัยและองค์กรกิจกรรมต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 ตามลำดับ 3. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างเพศ ประเทศและชั้นปี ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษาต่างชาติ โดยภาพรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่มีความแตกต่างกันเช่นเดียวกัน 4. แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษาต่างชาติ ด้านความต้องการและความสนใจ ด้านปัจจัยที่มีผลกระทบการมีส่วนร่วมต่อกิจกรรม ด้านการได้รับข้อมูลข่าวสารของกิจกรรมต่าง ๆ ทางมหาวิทยาลัยและองค์กรกิจกรรมต่าง ๆ ด้านประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรม ด้านทัศนคตินักศึกษาต่อภาพรวมของกิจกรรมในมหาวิทยาลัยฯ

การนำผลวิจัยไปใช้ สามารถนำผลการวิจัยเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมนักศึกษาชาติให้กับสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยได้

คำสำคัญ : กิจกรรมนักศึกษา, การมีส่วนร่วม, นักศึกษาต่างชาติ

Abstract

Objective This article aims 1) To study the activities organizations that international students are interested and want to participate. 2) to study the factors affecting international students in activities participation. 3) to study the comparison of activities participation of international students by gender, country, and class study. 4) to propose guidelines promoting international students' activities participation.

Methodology This study was survey research that focused on quantity and quality by collecting data with questionnaires. Cross section is undergraduate level of international student, studying at Faculty of Islamic Science, Prince of Songkla University; the total is 55 students from 13 countries: Cambodia, People's Republic of China, Ivory Coast, Guinea, Burkina Faso, Liberia, Sierra Leone, Gambia, Senegal, and Federated States of Malaysia, Sri Lanka, Vietnam, and Indonesia. For data analysis, we use percentage, arithmetic means and standard deviation. And the tool to access qualitative data will be a group discussion of 33 people collecting population data through representatives of students in each country; to analyze the ways for participation promoting in activities of international students.

Research findings 1. The activities organizations those international students are interested and want to participate, that is Student Club and Student Union. The Types of activities most of them want and are interested in participating in the activities as participation. And the type of responsibility in a student organization, students choose International

Relations and Coordination Activities. 2. The results of international students' participation in student activities the overall picture is at a high level. If considering each aspect, it was found that the highest is benefits of activities participation, the average was 4.08, and the second is by the students' interest in participation in student activities, averaging 3.91. The average value of the university and clubs' activities receiving was 3.63. 3. The comparison results of difference between gender, country, and class study of international students, FaIS, PSU in student activities, in general, there is no difference. And when considering each aspect, it was found that all aspects were not different. 4. Guidelines to promote participation in activities of international students, consisting of Needs and interests, Factors affecting participation in activities, The aspect of receiving information about various activities of the university and various activities organizations, The benefits of participating in activities, Students' attitude towards the overview of activities in the university.

Contributions: Can use the research results as a guideline for organizing international student activities for institutions of higher education in Thailand

Keywords: student activities, participation, international students

บทนำ

กิจกรรมเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนานักศึกษาภายใต้ระบบ การศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อให้นักศึกษาประสบความสำเร็จ และมีทักษะวิชาชีพ (Hard Skills) และทักษะคนและสังคม (Soft Skills) ติดตัวไปด้วย (สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2561) การพัฒนานักศึกษาตามแผนพัฒนาอุดมศึกษา ต้องมีการพัฒนาอย่างรอบด้าน (The Whole Person) ทั้งด้านทางกาย สังคม จิต และปัญญา ต้องมีการเรียนรู้ที่แท้จริง เน้นพัฒนาปัญญาของนักศึกษา โดยการทำให้ รู้จักและเข้าใจตนเอง และสถาบันต้องจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษา ต้องสร้าง โอกาสการเรียนรู้ข้ามศาสตร์แก่นักศึกษา การจัดการเรียนการสอนแบบ Case Study สร้างกิจกรรมให้ผู้เรียนสัมผัสกับชุมชน และส่งเสริมโอกาสการรวมตัวของนักศึกษา เพื่อทำกิจกรรมตามความสนใจ (จิรวรรณ วีรังกร, 2551) สามารถบูรณาการให้เป็น ประสบการณ์ประจำวันของนักศึกษา ซึ่งเป็นการพัฒนานักศึกษาแบบองค์รวม (Holistic Approach) นำไปสู่ระบบการสร้างเสริมประสบการณ์ประจำวันของ นักศึกษา (Integrated into students' daily experience) โดยการผนวกกิจกรรม พัฒนานักศึกษาในหลักสูตรด้วย (Included in the overall curriculum) ถือได้ว่าเป็น การพัฒนานักศึกษาที่ครอบคลุมบุคคล (the whole student) พยายามส่งเสริม ความสำเร็จของนักศึกษาจากมุมมองทั้งกิจกรรมในและนอกห้องเรียน และการ ส่งเสริมให้เกิดปัจจัยความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Factors) และปัจจัยเหนือความรู้อ ความเข้าใจ (Non-cognitive Factors) ที่สร้างสมรรถนะของนักศึกษาให้มีทั้งทักษะ วิชาชีพ และทักษะวิชาคน และสังคม ซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวางลุ่มลึก (Comprehensive) เป็นองค์รวม (Holistic) ด้วยการจัดกิจกรรมทั้งในและนอก ห้องเรียนที่เกิดการเปลี่ยนแปลง (Transformative Activity) อย่างบูรณาการ ซึ่งแต่ เดิมมักแยกส่วนระหว่างการสร้างทักษะวิชาชีพกับทักษะวิชาคนและสังคม (สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2561)

ในขณะเดียวกัน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้ให้ความสำคัญและสนับสนุนกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาในการเสริมสร้างทักษะวิชาชีพ และทักษะวิชาคน และสังคม ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนานักศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยกำหนดให้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนานักศึกษาเป็นเงื่อนไขหนึ่งของการสำเร็จการศึกษา หรือ อาจจะเรียกว่าระบบทรานสคริปต์กิจกรรม (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2560) เพื่อเปิดโอกาสให้กับนักศึกษาได้สัมผัสกิจกรรมและพัฒนาทักษะตามความต้องการและความถนัดของตนเอง ได้ค้นหาความสามารถในตัวให้ออกมาแสดงบทบาทสู่สนามแห่งการเรียนรู้ สังคมประสบการณ์สู่การเป็นมืออาชีพ ซึ่งนักศึกษาต้องเข้าร่วมกิจกรรม จำนวนไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง แบ่งเป็น กิจกรรมบังคับเลือกไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง และกิจกรรมเลือกเข้าร่วมจำนวนไม่น้อยกว่า 60 ชั่วโมง ภายในระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตร จากการสังเกตแบบมีส่วนร่วมพบว่า ตั้งแต่มหาวิทยาลัยกำหนดการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา นักศึกษามีการตื่นตัวอย่างคึกคักในการเข้าร่วมกิจกรรม เป็นการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ให้กับนักศึกษา ตามความถนัดและความต้องการได้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลพลอยได้จากการบังคับเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร แต่ก็ยังมีนักศึกษาบางกลุ่มที่ไม่ค่อยมีส่วนร่วมในกิจกรรม ทำให้นักศึกษามีปัญหาต่อการแจ้งสำเร็จการศึกษา ซึ่งกลุ่มเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษาต่างชาติ โดยเฉพาะคณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีนักศึกษาต่างชาติเป็นจำนวนมาก ซึ่งนับตั้งแต่ ปีการศึกษา 2551 เป็นต้นมา คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้เปิดหลักสูตรสาขาอิสลามศึกษาหลักสูตรนานาชาติ จนถึงปัจจุบันเป็นระยะเวลา 13 ปี (งานทะเบียนและสถิตินักศึกษา: 2564) มีนักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นนักศึกษาจากกลุ่มประเทศแอฟริกา สาธารณรัฐประชาชนจีน ศรีลังกา และกลุ่มประเทศอาเซียน เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อยกระดับสถานการศึกษาสู่ความเป็นนานาชาติ และเป็นที่ยอมรับด้านคุณภาพทางศึกษาทั้งในและต่างประเทศ อีกทั้งการเข้ามาของนักศึกษาต่างชาติจะทำให้สังคมได้รับประโยชน์ในวงกว้างบนพื้นฐานวัฒนธรรมที่ต่างกัน โดยเฉพาะในเรื่องการพัฒนา

ทางด้านภาษาทำให้นักศึกษาสามารถที่จะฝึกสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ด้วยการ
 สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ผ่านวิถีแห่งการดำเนินชีวิตประจำวันและการเข้าร่วม
 กิจกรรมต่าง ๆ ยิ่งมีนักศึกษาต่างชาติมากขึ้น การขยายพื้นที่การเรียนรู้ยิ่งกว้างขึ้น จน
 ทำให้นักศึกษาล้ำที่จะสื่อสารกับนักศึกษาต่างชาติได้อย่างมั่นใจ นอกจากนี้ยังสามารถสร้างเครือข่ายระหว่างนักศึกษาไทยกับนักศึกษาต่างชาติได้ในอนาคต (ยูโซะ ตา
 และ, 2558)

ถึงแม้ว่ามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้ออกแบบหลักสูตรและเตรียมความพร้อมในการเสริมทักษะพัฒนานักศึกษาอย่างดี แต่นักศึกษาต่างชาติก็ยังมีอุปสรรค
 ในการเข้าร่วมในกิจกรรม ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรพัฒนานักศึกษาได้อย่างเต็มรูปแบบได้ ด้วยเหตุปัจจัยบางประการที่เกิดจากความแตกต่าง
 ทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต ภาษาและขนบธรรมเนียมประเพณี ทำให้นักศึกษาเหล่านี้
 ขาดโอกาสในการได้รับการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ได้ และส่งผลให้นักศึกษาไม่ครบ
 ชั่วโมงกิจกรรมตามเงื่อนไขที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่า ควรมีการศึกษา เรื่องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาต่างชาติ คณะ
 วิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ขึ้น เพื่อเป็น
 ประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางการพัฒนานักศึกษาในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาองค์รกิจกรรมที่นักศึกษาต่างชาติ ต้องการและสนใจเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรม
- 2) เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาต่างชาติ
- 3) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษาต่างชาติ จำแนกตาม เพศ ประเทศและชั้นปี
- 4) เพื่อเสนอแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษาต่างชาติ

กรอบแนวคิดการวิจัย

1.แนวคิด ทฤษฎีการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของนักศึกษาจะรวมถึงการมีส่วนร่วมทางกายภาพและจิตใจของนักศึกษา ซึ่งการมีส่วนร่วมดังกล่าวมีหลายรูปแบบ ทั้งการซึมซับด้านวิชาการ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนอกหลักสูตร การมีปฏิสัมพันธ์ กับคณาจารย์และบุคลากร ในสถาบันอื่น ๆ ตามทฤษฎีแล้ว ยิ่งนักศึกษามีส่วนร่วมมากขึ้น ยิ่งจะเป็นการพัฒนา และเพิ่มการเรียนรู้แก่นักศึกษามากขึ้น ซึ่งสมมุติฐานที่สำคัญของทฤษฎีนี้ก็คือ นโยบายของสถาบันการศึกษาที่นักศึกษามีส่วนร่วม ซึ่งทั้งหมดสามารถบ่งชี้ไปถึงแรงจูงใจของนักศึกษาได้ ดังนั้น นโยบาย ของทุกสถาบันและแนวทางการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรจึงถูกประเมินในส่วนของจำนวนที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม ในทำนองเดียวกัน บุคลากร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษา สามารถประเมินกิจกรรมของตนเองในแง่ของความสำเร็จในการ ส่งเสริมนักศึกษาให้เข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น เพื่อเพิ่มประสบการณ์ของนักศึกษาในรั้วมหาวิทยาลัย (Alexander W. Astin , 1984) การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษา จะทำให้การปรับตัว การปฏิสัมพันธ์ การซึมซับต่างวัฒนธรรมในสังคมอื่น จะทำได้เร็วขึ้น (Michael Allhouse, 2013) ซึ่งลักษณะของการมีส่วนร่วมได้สร้างกรอบพื้นฐานประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (participation in decision making) ซึ่งเป็นการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมตั้งแต่ระยะเริ่มต้น 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม (participation in implementation) เป็นการเข้าร่วมโดยการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหาร และการเข้าร่วมในการร่วมแรงร่วมใจ 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (participation in benefits) โดยอาจจะเป็นผลประโยชน์ทางวัตถุ ทางสังคม หรือโดยส่วนตัว และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (participation in evaluation) ซึ่งเป็นการควบคุม

และตรวจสอบการดำเนินกิจกรรม รวมทั้งเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป (Cohen, J. M., & Uphoff, N. T., 1980)

2.การพัฒนานักศึกษา อุดมศึกษาควรส่งเสริมกิจกรรมนอกหลักสูตร เพื่อเพิ่มพื้นที่การเรียนรู้ของเยาวชนและนักศึกษา ในรูปแบบของทักษะชีวิต ทักษะสังคม (Socialization) สมรรถนะพื้นฐานที่ข้ามพ้นความรู้วิชาการ (Baseline competencies) การสะสมความรู้และความสามารถเชิงบูรณาการที่ฝังตัว (Tacit knowledge and ability) ที่หาไม่ได้จากการเรียนการสอนในห้องเรียนที่ขาดปฏิสัมพันธ์ โดยปรับรูปแบบและเนื้อหาให้เหมาะสมกับสภาพสังคม, การบูรณาการกิจกรรมนอกหลักสูตรและชีวิตจริงเข้ากับหลักสูตรเป็นอีกแนวทางหนึ่ง เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึก มีความท้าทายต่อนักศึกษาและต่ออาจารย์มากกว่าการสอน จากตำราอย่างเดียว นอกเหนือจากวิชาการแล้ว อุดมศึกษาควรจัดให้มีการเรียนการสอน การพัฒนาทางด้านการสื่อสาร การตัดสินใจ การพัฒนาความเป็นผู้นำ การแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม ความอดทน คุณธรรม ฯลฯ (สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551) ซึ่งการพัฒนานักศึกษาจะเป็นกระบวนการเรียนรู้เสริมหลักสูตรที่มุ่งเน้นในเรื่องของการพัฒนาทักษะ ศักยภาพในตัวตน ซึ่งในปัจจุบันการพัฒนานักศึกษาจะต้องบูรณาการทั้งทักษะวิชาชีพ ทักษะคนและทักษะสังคม นิสิตนักศึกษาที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีทั้งทักษะวิชาชีพ (Hard Skills) และทักษะคนและสังคม (Soft Skills) มีความสมดุลทั้งการเป็นคนเก่งและเป็นคนดีอย่างเหมาะสม การดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีความโดดเด่นในการสร้าง “คนเก่ง” ทางวิชาชีพ (Hard Skills) โดยการเน้นความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Factors) (สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา, 2561) ฉะนั้นกิจกรรมเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนานักศึกษา ด้านทักษะคนและสังคม (Soft Skills) ซึ่งเป็นทักษะที่มิได้มีในห้องเรียน ดังที่ สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2537) กิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยตรง นักศึกษาร่วมกันจัดขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของนักศึกษา ส่วน ญัฐพงศ์ สุโกมล (2543) กล่าวว่า กิจกรรมเป็นกระบวนการทางการศึกษา ที่มหาวิทยาลัยจัดให้มีขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้

นักศึกษาได้รู้จักกันและสนิทสนม ปรีกษาหาหรือร่วมกัน ทำกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือกัน ทางด้านวิชาการ อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาของนักศึกษา โดยมีอาจารย์ประจำชมรม นักศึกษาคอยแนะนำและให้คำปรึกษา เพื่อให้การจัดกิจกรรมของนักศึกษาเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพและมีทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม ประสพการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม นักศึกษาเป็นสิ่งที่จำเป็น และเป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิต ในอนาคตค่อนข้างมาก เพราะสังคมทุกวันนี้ ไม่ต้องการเพียงแต่คนเก่ง ทางวิชาการ เพียงอย่างเดียว แต่ต้องการคนที่มีความสมบูรณ์แบบ ทั้งด้านความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพและวิชาทักษะชีวิต จึงจะถือว่าเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ ส่วนวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530) กล่าวว่า กิจกรรมที่จัดเพื่อพัฒนานักศึกษาด้านต่าง ๆ ที่นอกเหนือไปจากสิ่งที่ยังต้องให้ทุกคนเรียนในชั้นเรียน กิจกรรมดังกล่าวจะต้องเป็นไป ด้วยความสมัครใจของนักศึกษาและไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของคะแนนในรายวิชาใด รายวิชาหนึ่ง ฉะนั้น กิจกรรมนักศึกษาจะมีความสำคัญและประโยชน์ต่อการพัฒนาจะ หล่อหลอมนักศึกษามาก ดังที่ พาณี ปรีชานนท์และคณะ (2529) ได้สรุปความสำคัญ ของกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา คือ นิสิตนักศึกษาโดยทั่วไปเป็นหนุ่มสาวที่มี พละกำลังทั้งร่างกายและความคิด มีความอยากรู้อยากเห็น และเป็นผู้มีความหวังดีต่อ สังคมด้วยใจที่บริสุทธิ์ กิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมนอกหลักสูตรจะช่วย ตอบสนอง ความต้องการของนักศึกษาได้อย่างดี กิจกรรมนิสิตนักศึกษาจะช่วยพัฒนา นิสิตนักศึกษาในด้านสังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ ช่วยให้นิสิตนักศึกษาใช้เวลา ว่างให้เป็นประโยชน์ และช่วยให้นิสิตนักศึกษาได้มีโอกาสใช้พลังงานด้าน ร่างกายและ ความคิด กระทำ ส่วน ศรีสุข มงกุฎวิสุทธิ (2551), อับดุลเลาะ เจ๊ะหลง (2561) กิจกรรมเป็นการเตรียมนักศึกษาสำหรับการดำเนินชีวิต ส่งเสริมให้นักศึกษามีระเบียบ วินัยในตนเอง ให้นักศึกษารู้จักการทำงานร่วมกัน เพิ่มพูนความสนใจของนักศึกษาที่ กว้างขึ้น ให้นักศึกษามีโอกาสในการพัฒนาความสามารถพิเศษของตนเอง ให้เกิด ความสำนึกในการปฏิบัติงาน ตามข้อบังคับ ระเบียบและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เกิดการ พัฒนาความสามัคคีในสถาบัน เกิดการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นักศึกษา เป็นการ

กระตุ้นให้นักศึกษาได้เรียนรู้อย่างบูรณาการและส่งเสริมวิทยาการด้านวิชาการและวิชาชีพแก่นักศึกษา

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา

ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษาได้ ซึ่งนักศึกษาจะมีความต้องการและสนใจที่แตกต่างกันไป นักวิชาการได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา ผู้วิจัยได้สรุปปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาที่เกิดจากปัจจัยทางบวกมากกว่าทางลบ (มณฑา เหมศิริ, 2545, กิตติมา เจริญศิริ, 2538, ทิพวัลย์ แก้วทาสี, 2533, งานกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 2561) ดังนี้

1) ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเชิงบวก

1) ด้านทัศนคติ ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาจะช่วยให้รู้จักตนเองมากยิ่งขึ้น สร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัย, รู้การทำงานกับผู้อื่น ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ส่งเสริมประสบการณ์ในการเรียน ส่งเสริมความสามารถเฉพาะตัวของนักศึกษา (2) ด้านประโยชน์การเข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ มีความกล้าแสดงความสามารถในกลุ่มเพื่อน มีความสนุกสนานเมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ต้องการมีเวลาอยู่กับเพื่อนมากขึ้น ได้รู้ถึงเป้าหมายในการจัดกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ได้รับทราบถึงประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ได้รับข้อมูลกิจกรรม ได้รับองค์ความรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรม

2) ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเชิงลบ

1) ด้านทัศนคติ ได้แก่ มีค่าลงทะเบียนมากเกินไป บางกิจกรรมได้รับประโยชน์น้อยมากไม่คุ้มกับเวลาที่เสียไป กิจกรรมนักศึกษาที่ไร้สาระ นักศึกษาบางกลุ่มมีความมั่นใจในตนเองในการแสดงความคิดเห็นในกลุ่มเพื่อน นักศึกษาไม่กล้าเล่าความลับให้เพื่อนฟังและนักศึกษาต้องการมีเวลา

พักผ่อน (2) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่ มีการแบ่งแยกนักศึกษาที่มีฐานะทางการเงินต่างกัน, มีความขัดแย้งความคิดเห็นกับกลุ่มเพื่อนอยู่เสมอ, ต้องการแยกออกจากเพื่อนภายในกลุ่ม ต้องการอิสระโดยไม่ยุ่งเกี่ยวกับเพื่อนและกิจกรรมต่าง ๆ กิจกรรมขาดความเป็นส่วนตัว ไม่อยากทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น (3) แรงกดดันและข้อมูลกิจกรรม ได้แก่ ไม่มีผู้ชักชวนเข้าร่วมกิจกรรม, ขาดแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรม, การแนะนำกิจกรรมให้กับนักศึกษาน้อยมาก กิจกรรมไม่น่าสนใจ กิจกรรมที่ไม่ตรงกับสาขาที่เรียนอยู่, นักศึกษาไม่ทราบรายละเอียดการประชาสัมพันธ์กิจกรรม (4) การตอบสนองความต้องการและความสนใจ ได้แก่ มีความเบื่อหน่ายต่อกิจกรรมที่จัดขึ้นในมหาวิทยาลัย, กิจกรรมไม่ตรงวัตถุประสงค์ที่จัด, การดำเนินกิจกรรมไม่เป็นไปตามความต้องการ (5) มีปัจจัยผลกระทบทับซ้อน ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาจะทำให้เสียการเรียน ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ตรงกับช่วงเวลาเรียน และมีกิจกรรม อื่น ๆ ทับซ้อน

วิธีการศึกษา

1.รูปแบบการวิจัย การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักศึกษาต่างชาติ ระดับปริญญาตรี กำลังศึกษาที่คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 55 คน จาก 13 ประเทศ คือ กัมพูชา สาธารณรัฐประชาชนจีน ไต้หวัน ฮ่องกง เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น บรูไนดารุสซาลาม มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ไทย เวียดนาม และอินโดนีเซีย โดยเก็บข้อมูลทุกคน เนื่องจากนักศึกษาต่างชาติของคณะวิทยาการอิสลามทั้งหมดมี จำนวน 55 คนเท่านั้น ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการศึกษาด้านสังคมศาสตร์โดยใช้วิธีการทางสถิติทำการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าความถี่และร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ

เครื่องมือในการเข้าถึงข้อมูลเชิงคุณภาพจะเป็นการสนทนากลุ่มอภิปรายกลุ่ม (Focus group Discussion) จำนวน 33 คน เป็นการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างผ่านตัวแทนของนักศึกษาแต่ละประเทศ นำมาวิเคราะห์ถึงแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษาต่างชาติ

2.พื้นที่ที่ใช้การวิจัย คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

3.เครื่องมือที่ใช้การวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามและแบบสนทนากลุ่มใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาต่างชาติ คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยมีรายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1) แบบสอบถาม ใช้สำหรับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 55 คน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยอาศัยแนวคิดจากเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ (1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สาขาวิชาเอก ชั้นปี อายุ ภาษาประเทศภูมิลำเนาอาศัย (2) ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาต่างชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด (3) ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษาต่างชาติ เป็นคำถามปลายเปิด

2) แบบสนทนากลุ่มใช้สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนนักศึกษาต่างชาติของแต่ละประเทศ จำนวน 33 คน จาก 13 ประเทศ ซึ่งแบบสนทนากลุ่มนี้ (Focus Group Discussions) เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลอธิบายถึงแนวทางการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาต่างชาติ ซึ่งประกอบด้วย 2 ตอน คือ (1) ข้อมูลเกี่ยวกับรายงานผลสรุปจากการตอบแบบสอบถาม จำนวน 55 คน เพื่อให้ผู้สนทนากลุ่มได้รับรู้ข้อมูลเบื้องต้น (2) ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

ของนักศึกษาต่างชาติ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมในกิจกรรม
นักศึกษาของนักศึกษาต่างชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

4.การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าร้อยละเพื่อนำประกอบอภิปรายผลใน
การศึกษาครั้งนี้ และส่วนแบบสอบถามที่ 2 ผู้วิจัยวัดตัวแปรโดยใช้เทคนิคแบบ
มาตราส่วน (Likert Scale) เป็นเครื่องมือวัด โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ นำมาหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ
นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ส่วน แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group
Discussions) นำมาวิเคราะห์โดยวิธีการสังเคราะห์ความคิดเห็นที่มีความหมาย
คล้ายคลึงกัน แล้วหาค่าความถี่เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผล มาสรุปประเด็น
สำคัญของ แต่ละประเด็นแล้วนำมาเสนอเชิงบรรยายประกอบการอภิปรายผล

ผลการวิจัย

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษาต่างชาติ คณะวิทยาการ
อิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. องค์การกิจกรรมที่นักศึกษาต่างชาติ สนใจและต้องการเข้ามีส่วนร่วมใน
กิจกรรมมากที่สุด ได้แก่ ประเพณีโมสรนักศึกษา องค์การบริหารองค์การนักศึกษา
ชมรมต่างๆ ตามลำดับ ส่วนลักษณะงานที่นักศึกษามีความต้องการและสนใจมากที่สุด
ในฐานะเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรม งานวิเทศสัมพันธ์และเป็นผู้ประสานงานให้กับนักศึกษา
ต่างชาติ

2. สภาพการมีส่วนร่วมกิจกรรมของนักศึกษาต่างชาติ โดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับมาก และหากพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านประโยชน์การเข้าร่วมกิจกรรมมี
ค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.08 รองลงมา ด้านความสนใจของนักศึกษาต่อการมีส่วนร่วม
ในกิจกรรมนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 และด้านการได้รับข้อมูลข่าวสารของ
กิจกรรมต่าง ๆ ของทางมหาวิทยาลัยและองค์การกิจกรรมต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
3.63 ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างเพศ ประเทศและชั้นปี ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษาต่างชาติ โดยภาพรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่มีความแตกต่างกัน เช่นเดียวกัน

4. แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษาต่างชาติ พบว่า มีทั้งหมด 5 ด้าน ดังนี้

1) ด้านความต้องการและความสนใจ พบว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ควรมีการคัดเลือกตัวแทนจากนักศึกษาต่างชาติ เป็นหนึ่งในคณะกรรมการองค์การบริหารองค์การนักศึกษา หรือตัวแทนสโมสรนักศึกษา สนับสนุนให้นักศึกษาต่างชาติเข้าร่วมกิจกรรมภายนอกมหาวิทยาลัย แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษากลุ่มนักศึกษาต่างชาติ ควรมีกิจกรรมเฉพาะให้กับนักศึกษาต่างชาติ เพิ่มกิจกรรมพัฒนา และเสริมทักษะภาษาอังกฤษ และจัดให้มีกิจกรรมออกนอกพื้นที่หรือภาคสนาม

2) ด้านปัจจัยที่มีผลกระทบการมีส่วนร่วมต่อกิจกรรม พบว่า มหาวิทยาลัยมีกิจกรรมมากเกินไป ควรลดกิจกรรมที่ไม่จำเป็น และเลือกเข้าร่วมกิจกรรมเฉพาะกิจกรรมที่สำคัญเท่านั้น ควรลดค่าใช้จ่ายในเข้าร่วมกิจกรรม ควรมีการกำหนดตารางเวลากิจกรรมที่ชัดเจน มีสื่อสารหรือแปลด้วยภาษาอังกฤษ หรืออาหรับ ในการสื่อสารช่วงจัดกิจกรรม

3) ด้านการได้รับข้อมูลข่าวสารของกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งมหาวิทยาลัยและองค์กรกิจกรรมต่าง ๆ พบว่า องค์กรกิจกรรมจะต้องมีการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างน้อย 2 ภาษา ควรแจ้งประธานชมรมนักศึกษาต่างชาติให้ทราบเพื่อเป็นตัวแทนการประชาสัมพันธ์แก่นักศึกษาต่างชาติได้ทราบกันทุกคน ควรมีตารางกิจกรรมที่สำคัญ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชั่วโมงกิจกรรม ของนักศึกษาต่างชาติอย่างน้อย 1 เดือนก่อนจัดกิจกรรม ควรมีการประชุมกลุ่มนักศึกษาต่างชาติอย่างน้อยภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง ควรมีเพจนักศึกษาต่างชาติเป็นภาษาอังกฤษเพื่อประชาสัมพันธ์หรือสื่อสารการเคลื่อนไหวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัย

4) ด้านประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า ควรจัดกิจกรรมให้นักศึกษาต่างชาติได้เรียนรู้และรับประสบการณ์ใหม่ ๆ ในด้านประเพณีและวัฒนธรรม

ที่แตกต่างกันออกไป กิจกรรมที่เพิ่มพูนความรู้ เสริมทักษะ และซึมซับถึงประสบการณ์ต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาการศึกษาให้นักศึกษาต่างชาติเข้าร่วมกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยฯ จัด อย่างพอเหมาะเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และ

5) ด้านทัศนคตินักศึกษาต่อภาพรวมของกิจกรรมในมหาวิทยาลัยฯ พบว่ากิจกรรมที่มหาวิทยาลัยฯ กำหนดนั้น เป็นสิ่งที่ดีมาก สามารถจะสร้างโอกาสและพัฒนาทักษะต่าง ๆ ของนักศึกษาให้ติดตัว เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในอนาคต พัฒนาให้เป็นนักศึกษาที่มีศักยภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น แสดงให้เห็นถึงการศึกษาวិชาการและกิจกรรมเป็นสิ่งที่สำคัญต่อนักศึกษาเท่า ๆ กัน และกำหนดสัดส่วนชั่วโมงกิจกรรมของนักศึกษาต่างชาติให้น้อยกว่านักศึกษาไทย

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาต่างชาติ คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่า ความสนใจและความต้องการของนักศึกษาต่างชาติ อยากมีส่วนร่วมในองค์กรมากที่สุดจะเป็นองค์กรสโมสรนักศึกษา คณะวิทยาการอิสลาม รองลงมาองค์การบริหารองค์การนักศึกษาและชมรมกิจกรรมนักศึกษา อาจจะเป็นเพราะนักศึกษาที่ต่างชาติส่วนใหญ่เป็นนักศึกษามุสลิมที่สังกัดคณะวิทยาการอิสลาม ส่วนตำแหน่งงานที่มีความต้องการและสนใจ จะเป็น สมาชิกองค์กร (member) รองลงมากรรมการฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ (International Affairs) และผู้ประสานงาน (Coordinators) ให้กับกลุ่มนักศึกษาต่างชาติ ซึ่งนักศึกษาต่างชาติส่วนใหญ่อยากมีส่วนร่วมกิจกรรมในสถานะเป็นสมาชิกผู้เข้าร่วมกิจกรรม และกรรมการองค์กรกิจกรรมแค่บางส่วนยกเว้นชมรมนักศึกษาต่างชาติเท่านั้น ขณะเดียวกันในปีการศึกษา 2561 จากความต้องการและความสนใจของนักศึกษาต่างชาติได้มีส่วนร่วม ในประเภทองค์กรกิจกรรมและตำแหน่งมากที่สุดคือ สโมสรคณะวิทยาการอิสลาม ชมรมนักศึกษาต่างชาติ (International Student Club) และชมรมมุสลิม ส่วนตำแหน่ง คือ คณะกรรมการสโมสรนักศึกษา คณะวิทยาการอิสลาม ชมรมนักศึกษา และนักศึกษาต่างชาติส่วนใหญ่อยากมีส่วนร่วม

กิจกรรมในสถานะสมาชิกผู้เข้าร่วมกิจกรรม คณะกรรมการองค์กรนักศึกษาและผู้สังเกตการณ์กิจกรรมนักศึกษาเท่านั้น อาจจะเป็นเพราะว่านักศึกษาไม่เข้าใจภาษาไทย ซึ่งจะยากต่อการสื่อสารในการทำงานกับผู้อื่น สอดคล้องกับ ทรุวัฒน์ ฝักรัณย์ (2556 : 61) ได้กล่าวว่า การมีตำแหน่งในองค์กรนักศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษาไม่มีตำแหน่งในองค์กรนักศึกษา นักศึกษาที่เป็นเพียงแค่คณะกรรมการชมรม และมีจำนวนน้อยมากที่นักศึกษามีตำแหน่งองค์การบริหารองค์กรนักศึกษา อาจจะเป็นเพราะนักศึกษาไม่ได้มีส่วนร่วมตั้งแต่ต้น สอดคล้องกับ Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1980) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมจะประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (participation in decision making) ซึ่งเป็นการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมตั้งแต่ระยะเริ่มต้น 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม (participation in implementation) เป็นการเข้าร่วมโดยการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหารและการเข้าร่วมในการร่วมแรงร่วมใจ 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (participation in benefits) โดยอาจจะเป็นผลประโยชน์ทางวัตถุ ทางสังคม หรือโดยส่วนตัวและ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล สอดคล้องกับ Gilmer and Deci (1977) ได้กล่าวว่า มนุษย์มีความต้องการหลายสิ่งหลายอย่างนอกเหนือจากปัจจัย 4 แล้วก็จะมีความต้องการยอมรับนับถือ สถานภาพการเป็นเจ้าของ

สภาพการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาต่างชาติ คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ดังนี้ 1) ด้านความต้องการของนักศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา พบว่า นักศึกษาต้องการมีส่วนร่วมเป็นกรรมการดำเนินการองค์การบริหารองค์กรนักศึกษามากที่สุด รองลงมานักศึกษาต้องการมีส่วนร่วมเป็นกรรมการดำเนินการสโมสรนักศึกษา และต้องการมีส่วนร่วมดำรงเป็นกรรมการดำเนินการในชมรมใดชมรมหนึ่ง ซึ่งแสดงถึงความสนใจของนักศึกษาต่างชาติต้องการฝึกฝนและพัฒนาตนเองด้วยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมตามนโยบาย มหาวิทยาลัยฯ สอดคล้องกับสำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2551) ที่ได้กำหนดแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) ได้ให้แนวทางการพัฒนาเยาวชนนักศึกษาและ

บัณฑิตในอนาคตที่เกี่ยวข้อง คือ อุดมศึกษาควรส่งเสริมกิจกรรมนอกหลักสูตร เพื่อเพิ่มพื้นที่การเรียนรู้ของเยาวชนและนักศึกษา ในรูปแบบของทักษะชีวิต ทักษะสังคม (Socialization) สมรรถนะพื้นฐานที่ข้ามพ้นความรู้วิชาการ (Baseline competencies) การสะสมความรู้และความสามารถเชิงบูรณาการที่ฝังตัว (Tacit knowledge and ability) ที่หาไม่ได้จากการเรียนการสอน ในห้องที่ขาดปฏิสัมพันธ์ โดยปรับเปลี่ยนและเนื้อหาให้เหมาะสมกับสภาพสังคม, การบูรณาการกิจกรรมนอกหลักสูตรและชีวิตจริงเข้ากับหลักสูตรเป็นอีกแนวทางหนึ่ง เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึก มีความท้าทายต่อนักศึกษาและต่ออาจารย์มากกว่าการสอนจากตำราอย่างเดียว นอกเหนือจากวิชาการแล้ว อุดมศึกษาควรจัดให้มีการเรียนการสอนและกิจกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาการทางด้านการสื่อสาร ความ การตัดสินใจ การพัฒนาความเป็นผู้นำ การแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม ความอดทน คุณธรรม ฯลฯ 2) ด้านความสนใจของนักศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในประเภทกิจกรรมนักศึกษา พบว่า มีความสนใจในกิจกรรมด้านศาสนามากที่สุด รองลงมา คือนักศึกษามีความสนใจในกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษามีความสนใจในกิจกรรมด้านกีฬาอยู่ในระดับมาก อาจจะเป็นเพราะว่า ประเภทกิจกรรมดังกล่าวนี้ ไม่ต้องใช้การสื่อสารมากนัก สามารถที่จะสื่อสารด้วยภาษาสัน ๆ หรือภาษากายก็ได้ สอดคล้องกับพรสวรรค์ สาธ (2550) ได้กล่าวสรุปการมีส่วนร่วมของนักศึกษามหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิตทั้ง 5 ด้าน พบว่า ด้านจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านกีฬา และด้านวิชาการ 3) ด้านการได้รับข้อมูลข่าวสารของกิจกรรมต่าง ๆ ของทางมหาวิทยาลัยและองค์กรกิจกรรมต่าง ๆ พบว่า FACEBOOK มีค่าสูงสุดอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือนักศึกษาตนเองและองค์กรจัดกิจกรรมโดยตรง จตุรวัฒน์ ผนึกรัมย์ (2556) ได้กล่าวว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารของกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย FACEBOOK เป็นการประชาสัมพันธ์แก่นักศึกษา ที่สามารถเข้าถึงได้มากที่สุด สอดคล้องกับพรสวรรค์ สาธ (2550) ได้กล่าวสรุปการสื่อสารเผยแพร่ข้อมูลสารที่นักศึกษาได้รับพบว่านักศึกษจะได้รับข้อมูลข่าวสารจากนักศึกษาตนเองมากที่สุด สอดคล้องกับ ธัญญรัตน์ มังกร (2556) ได้กล่าวว่าการรับรู้ข่าวสารในการ

เข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมระดับปานกลาง ซึ่งส่วนใหญ่จะมีการรับรู้ข่าวสารจากเพื่อนในคณะหรือเพื่อนสาขามากที่สุด 4) ด้านประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า นักศึกษามีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นบนพื้นฐานสังคมพหุวัฒนธรรม มีค่าสูงสุด รองลงมาคือ เป็นการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสำหรับการดำเนินชีวิตในอนาคตอยู่ในระดับมากและได้ค้นพบและรู้จักตนเองมากขึ้น ผู้วิจัยคิดว่าอาจจะเป็นกลไกที่มหาวิทยาลัยฯ ได้บังคับให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม ทำให้นักศึกษาได้สัมผัสกับกิจกรรมในมหาวิทยาลัยมากขึ้น รู้จักเพื่อนนักศึกษาร่วมสถาบันผ่านกระบวนการกิจกรรม เกิดการเรียนรู้ประสบการณ์และเห็นถึงประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรม สอดคล้องกับ Michael Allhouse (2013) ได้กล่าวซึ่งมีใจความว่า นักศึกษาจากประเทศโอมานที่เรียน ณ University of Bradford มีการปรับพื้นฐานด้านภาษาที่ดีขึ้น รวมทั้งการซึมซับวัฒนธรรมในสังคมอื่นได้เร็วขึ้น เมื่อนักศึกษาเหล่านั้นได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางองค์การนักศึกษา มหาวิทยาลัยดังกล่าวได้จัดขึ้นโดยใช้ระยะเวลาประมาณ 10 สัปดาห์เท่านั้น สอดคล้องกับ Zhou, Y. Jindal-Snape, D. Topping, K. and Todman, J. (2008). ได้กล่าวในงานวิจัยเรื่องแบบจำลองเชิงทฤษฎีของการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติในระดับอุดมศึกษา พบว่า การปรับตัวให้เข้ากับการสอนของนักศึกษาต่างชาติในระดับอุดมศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของ 'วัฒนธรรมช็อค' ที่ได้รับการยกย่อง และได้พบกับวัฒนธรรมใหม่ที่มีหลากหลาย ซึ่ง 'วัฒนธรรมช็อค' ในมุมมองทางการแพทย์นั้น จะมุ่งเน้นไปที่ปัญหาสุขภาพจิต รวมถึงปัจจัยที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งเป็นผลที่ตามมาของการย้ายถิ่นของนักศึกษาต่างชาติ 5) ด้านทัศนคติของนักศึกษาต่อภาพรวมของกิจกรรมในมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาต่างชาติจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดโดยองค์กรนักศึกษาที่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษา และกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่นั้นมีความเพียงพอที่จะทำให้นักศึกษาสามารถเข้าร่วมครบทุกชั่วโมงกิจกรรมบังคับเสริมหลักสูตรตลอดการศึกษาในมหาวิทยาลัยและรู้รายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมเสริม

หลักสูตรในมหาวิทยาลัยฯ เช่น กิจกรรมเลือกบังคับ 40 ชั่วโมงและประเภททั่วไป 60 ชั่วโมง ตลอดการศึกษาในมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับ งานกิจการนักศึกษา กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี (2561) ได้กำหนดในคู่มือกิจกรรมนักศึกษา ปีการศึกษา 2561 ว่าการพัฒนานักศึกษาเพื่อให้เป็นคนที่มีศักยภาพที่เหมาะสมในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและ มีการแข่งขันสูงมากในศตวรรษ ที่ 21นี้ ตลอดจนเพื่อสร้างบุคลากรที่มีความพร้อมกับการเข้าสู่ตลาดแรงงานภายใน กรอบของการพัฒนานักศึกษาของประเทศที่สอดคล้องกับ แผนนโยบายประเทศไทย 4.0 จึงกำหนดให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรต่าง ๆ ภายใต้งัดของกองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ด้วยการกำหนด ทรานสคริปต์กิจกรรมให้นักศึกษาเข้าร่วม กิจกรรมบังคับเลือก 40 หน่วย ชั่วโมง และกิจกรรมเลือกเข้าร่วม 60 หน่วยชั่วโมง สอดคล้องกับ สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนด ยุทธศาสตร์การพัฒนานิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2560 - 2564 (2561) ได้ระบุว่า แนวทางการพัฒนานิสิตนักศึกษา คือ การบูรณาการทักษะวิชาชีพ ทักษะคนและทักษะสังคม นักศึกษาที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีทั้งทักษะวิชาชีพ (Hard Skills) และทักษะคนและสังคม (Soft Skills) มีความสมดุลทั้งการเป็นคนเก่งและเป็นคนดีอย่างเหมาะสม การดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีความโดดเด่นในการสร้าง “คนเก่ง” ทางวิชาชีพ (Hard Skills) โดยการเน้นความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Factors) ส่วนความสำเร็จของนักศึกษาที่แท้จริง จะต้องอาศัยปัจจัยที่นอกเหนือความรู้ความเข้าใจ (Non-Cognitive Factors) 6) สภาพผลรวม ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาต่างชาติ คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านความสนใจของนักศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา และด้านการได้รับข้อมูลข่าวสารของกิจกรรมต่าง ๆ ของทางมหาวิทยาลัยและองค์กรกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยคิดว่า นักศึกษาต่างชาติมีความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม เพราะจะเป็นประโยชน์ต่อการ

พัฒนานักศึกษา เสริมทักษะและประสบการณ์ที่จะทำให้นักศึกษาได้รู้จักตนเองมากขึ้น สามารถเข้าใจถึงความสามารถ ความถนัดของตนเอง และสิ่งสำคัญนักศึกษาได้ปรับตัวเข้ากับสังคมอื่น ๆ ได้ง่ายขึ้น แต่ด้วยปัจจัยบางอย่างที่นักศึกษาไม่สามารถเข้าถึงเป้าหมายของกิจกรรมได้ ซึ่งการใช้ภาษาไทย ในกระบวนการต่าง ๆ เช่น ในการจัดกิจกรรม การประชาสัมพันธ์ การนำเสนอโครงการ เป็นต้น ทำให้นักศึกษาต่างชาติต้องใช้ความพยายามมากกว่านักศึกษาไทย ส่งผลให้นักศึกษาได้เรียนรู้ทักษะและประสบการณ์ได้น้อย และอาจจะเกิดความเบื่อหน่ายต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง สอดคล้องกับพรสวรรค์ สาร (2550) ได้กล่าวสรุปว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ที่ตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมเกิดการที่นักศึกษาได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ที่ได้รับต่อตนเอง สอดคล้องกับศุภลักษณ์ ร่วมจิตร (2556) ได้สรุปงานวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีเห็นด้วยกับการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา โดยรวมแล้วในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มีนโยบายในการดำเนินกิจกรรมตามกรอบวัตถุประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักศึกษาครอบคลุมกิจกรรมซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยฯ

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาต่างชาติ คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่า มีการจัดกิจกรรมมากเกินไป สอดคล้องกับรายงานกิจกรรมที่จัดในปีการศึกษา 2561 จำนวนกิจกรรมที่จัดโดยองค์กรกิจกรรมทั้งหมด 355 กิจกรรม ซึ่งจำนวนองค์กรนักศึกษา ที่สังกัดกองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 42 องค์กร (ระบบทรานสคริปต์กิจกรรม กองกิจการนักศึกษา, 2563) นักศึกษาอื่น ๆ มีวัฒนธรรมและประเพณีต่างกัน และผู้จัดกิจกรรมจะใช้ภาษาที่นักศึกษาไม่เข้าใจ ไม่รู้ข้อมูลตารางจัดกิจกรรม และนักศึกษาต้องการมีเวลาพักผ่อน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่จะทำให้นักศึกษาไม่ยอมมีส่วนร่วมในกิจกรรม ฉะนั้นผู้วิจัยเห็นว่า นักศึกษาในพื้นที่จะต้องให้ความสำคัญให้เกียรติต่อนักศึกษาต่างชาติให้มาก เพื่อให้นักศึกษา

ต่างชาติได้มีโอกาสในการเข้าถึงกิจกรรม และสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมได้ สอดคล้อง Montrose A. Streeter (2011) ได้กล่าวในงานวิจัยเรื่องการตรวจสอบการมีส่วนร่วมของนักศึกษาชายผิวดำในด้านปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อโอกาสในการเรียนต่อในชั้นอุดมศึกษา 4 สถาบันในนครนิวยอร์กตะวันตก ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาชายผิวสีเรียนต่อคือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการที่มีในชั้นเรียนและนอกห้องเรียนซึ่งเป็นหลักสูตรตัวช่วยให้นักศึกษาจบการศึกษาได้ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในบางกิจกรรมที่เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรนอกมหาวิทยาลัย เช่น นักศึกษาในพื้นที่ที่มีการเยี่ยมเยียนพบปะเพื่อน ต่างวัฒนธรรมในห้องเรียน มหาวิทยาลัยจะต้องสนับสนุนให้พวกเขาเป็นมัคคุเทศก์นำพาเพื่อน ๆ เทียว เข้าร่วมฟังบรรยายหรือกิจกรรมประเภทกีฬา ซึ่งการให้พวกเขามีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวสามารถเป็นแรงผลักดันให้พวกเขาตั้งใจเรียนและจบการศึกษาได้ สอดคล้องกับ Zhou, Y. Jindal-Snape, D. Topping, K. and Todman, J. (2008). ได้กล่าวว่า การปรับตัวให้เข้ากับการเรียนการสอนของนักศึกษาต่างชาติในระดับอุดมศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมช็อค ซึ่งจะต้องได้รับการฝึกฝนของผู้ย้ายถิ่นที่มีทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับ Hassan bin Husin dan Nurfarahiyah binti Mahmud (2009) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาต่างชาติ ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมาเลเซียวิทยาเขตสกุไต รัฐยะโฮร์ (UTM Skudai, Johor) มากที่สุด คือ การเรียนและการทำงานในอนาคต รองลงมาปัญหาการเงินสถานะความเป็นอยู่และอาชีพและการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม การใช้ภาษาในการสื่อสารและความสัมพันธ์ทางสังคมกับนักศึกษาในพื้นที่ ดังที่นักศึกษาต่างชาติมีข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี คือ ให้องค์กรกิจกรรมใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาอาหรับในการประชาสัมพันธ์ การดำเนินกิจกรรม ของคณะวิทยาการอิสลามและมหาวิทยาลัยฯ เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าใจและเข้าถึงการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยฯ ให้นักศึกษาได้รับรู้ว่า การพัฒนาจากการเข้าร่วมกิจกรรมซึ่งเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาอย่างมากต่ออนาคต ให้มีกิจกรรมนอกสถานที่ เช่น ทักษะศึกษา

กีฬา มหกรรม และค่าย สำหรับนักศึกษาต่างชาติ เพื่อให้ให้นักศึกษาต่างชาติได้เรียนรู้ และรู้จักกันมากขึ้น กิจกรรมมีมากเกินไปจนทำให้ไม่สามารถแบ่งตารางเวลาได้ คณะ วิทยาการอิสลามควรกำหนดตำแหน่งในสโมสร ให้กับตัวแทนนักศึกษาต่างชาติ และ จะต้องชี้แจงต่อนักศึกษาต่างชาติว่ากิจกรรมก็มีความสำคัญต่อการพัฒนานักศึกษา ไม่ใช่แค่วิชาการเท่านั้น

เอกสารอ้างอิง

- Alexander, W. A. (1984) *Student Involvement: A Development Theory for Higher Education*. Graduate School of Education, University of California.
- Gibb Weston, C. M. (2014) *Assessing Participation in Agricultural Development Projects: A Case Study of the Mbalangwe Irrigation Scheme, Morogoro Rural District, Tanzania*. THESIS : Graduate Program in Agricultural and Extension Education. Graduate School of The Ohio State University.
- Chelong, A. (2019). A study of 21st Century Learning Skills of Students in Higher Education Institutions in Three Southern Border Provinces. *Journal of Islamic Studies, Prince of Songkla University*, 8 (2), 1–17. Retrieved from <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JOIS/article/view/166835>
- Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1980). *Participation's place in rural development: seeking clarity through specificity*. World development.
- Gilmer, B. V. H., & Deci, E. L. (eds.). (1977). *Industrial and Organizational Psychology*.

- Hushin, H., & Mahmud, N. (2010) *Tinjauan Kategori Masalah Dalam Kalangan Pelajar Antarabangsa Universiti Teknologi Malaysia, Skudai, Johor Darul Takzim*. Fakulti Pendidikan, Universiti Teknologi Malaysia.
- Roberts., J., & McNeese. M. N (2010). *Student Involvement/ Engagement in Higher Education Based on Student Origin*. Research in Higher Education Journal. University of Southern Mississippi.
- Phanuekrum, J. (2013). *Undergraduate Students' Participation in Activities at Suranaree University of Technology 2013*. Suranaree University of Technology.
- Charoenhiran, K. (1995) *Conditions of student participation and opinions on the benefits of student activities of Mahidol University*. Master thesis Education Administration Mahidol University.
- Maslow, A. H. (1954). *Motivation and Personality*. Harper&Row.
- Maslow, A. H. (1970). *Motivation and Personality*. 2nd ed. Harper & Row.
- Michael Allhouse. (2013) *International student engagement with Student Union activities as a way to increase sense of belonging, improve cultural integration and aid language confidence*. ISEJ – International Student Experience Journal. University of Bradford.
- Ministry of University Affairs, (2537). *Fundamentals of Student Activities of Higher Education Institutions: Sub-Committee Develop student activities*. Office of the Permanent Secretary of the University.

- Hemsiri, H. (2545) *The Relationship between personnal and sociopsychological factors and the needs related to activities of South East-Asia University Students*. Master thesis Social Sciences for Development Southeast Asia University.
- Office of Student Promotion and Development. (2551). *Rāyngān s̄rup khomgkār s̄erim s̄rāng læa phat'hnā ṣṣakyphāph nisit nākṣuks'ā pīngbpramān* 2550. Office of the Higher Education Commission.
- Office of the Higher Education Commission. (2553) *Khūmūx kār prakān khunphāph kār ṣuks'ā phāyni s̄thān ṣuks'ā radāb xudmṣuks'ā ph.ṣ.* 2553. Limited Partnership.
- Preechanon, P., Kajornsins, S. & Khueantham, A. (nd) *Rāyngān kār wicay kickrm s̄erim h̄laksūtr khxng nisit nākṣuks'ā ni s̄thābān xudmṣuks'ā*. Kasetsart University.
- Sathorn, P. (2007). *Participation in student activities : A Case Study of Rattana Bundit University*. Thesis Master of Arts in Thai Studies Ramkhamhaeng University.
- Bateson, R., & Taylor, J. (2004). *Student Involvement in University Life — Beyond Political Activism and University Governance: a view from Central and Eastern Europe*. *European Journal of Education* 39(4). 471-483.
- Kajornsins, S. (2537). *Miti himi khxng kickār nākṣuks'ā 1: Phunṭhān læa brikār nākṣuks'ā*. Kasem Bundit University.
- Arunrutana, S. (1999). *State, problems, and needs of the organization of student activities at faculty of education, Chiang Mai University*. Faculty of education, Chiang Mai University.

- Ruamjit, S. (2013). *Students' Opinions towards the Activity Participation in Rambhai Barni Rajabhat University. Independent Study. M.B.A. (Business Administration). Rambhai Barni Rajabhat University.*
- Mongkutvisut, S. (2008). *student activity Form of Thammasat University in Attitude of Leaders of student activity group. Master of Social Work Program Thesis (Social Welfare Administration and Policy), Faculty of Social Welfare, Thammasat University.*
- Streeter Montrose, A. (2011). *An Examination of Student Involvement as a Factor Impacting the Graduation of Black Males in Higher Education Opportunity Programs at Four Colleges In Western New York" Submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree Ed.D. in Executive Leadership. Ralph C. Wilson, Jr. School of Education St. John Fisher College.*
- Student Potential Development. (2018). *Student Activities Manual. Student Development Division, Prince of Songkla University Pattani Campus.*
- Shamsudin, S., Ismail, S. F., Al-Mamun, A., & Sayed Nordin, S.K. (2014) *Examining the Effect of Extracurricular Activities on Academic Achievements among the Public University Students in Malaysia. Faculty of Entrepreneurship and Business, Universiti Malaysia Kelantan, Pengkalan Chepa, Malaysia. Asian Social Science. 10(9). 171-177.*
- Mangkorn, T. (2013). *Factors That Have Relationship with Student's Participation In Extra-Curricular Activities Of Undergraduate Students At Faculty Of Agriculture at Kamphaeng Saen,*

Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus. Political Science, Faculty of Arts and Sciences, Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus.

Na Ayudhya, W. D. (2543). *kār phat'hnā nisīt nəkṣṭs'ā*. Department of Higher Education, Faculty of Education, Chulalongkorn University.

Sansanayudh, Y. (1987). *Mnus'ysāmphant'h: Citwithyā kār thāngān ni xngkh'ār*. The Office of the Academic Promotion Center.

Zhou, Y., Jindal-Snape, D., Topping, K., & Todman, J. (2008). *Theoretical models of culture shock and adaptation in international students in higher education*. University of Dundee Scotland.